



VHG werkt aan herziening kwalificatiestructuur

Minder dossiers, minder kwalificaties: beter resultaat?

Op 1 augustus 2014 moet er voor het middelbaar beroepsonderwijs een nieuwe kwalificatiestructuur zijn. Demissionair minister Van Bijsterveldt (OCW) wil namelijk meer samenhang en transparantie bereiken in de kwalificatiedossiers, de boekwerken waarin de diploma-eisen staan beschreven. Daarnaast moeten er minder kwalificaties komen, maar wel meer herkenbare kwalificaties. Dat betekent werk aan de winkel voor Branchevereniging VHG, die dit oppakt met Aequor, het kenniscentrum voor de groene sectoren.

Door Annemieke Bos

“Er is zeker werk aan de winkel”, stelt onderwijsadviseur Jeroen Zijlmans van Branchevereniging VHG. “De overheid wil niet alleen het aantal kwalificaties terugbrengen. Er is nog een andere ontwikkeling die speelt. Dat is verzwarende van de algemene vakken in het beroepsonderwijs. Denk aan Nederlands en rekenen. Ook die verandering heeft gevolgen voor de kwalificatiedossiers. Branchevereniging VHG is niet zo blij met deze maatregel. “Vooral BBL-leerlingen – die één dag in de week naar school gaan – moet je niet lastigvallen met algemene vakken. Scholen hebben de neiging veel nadruk te leggen op

deze vakken, omdat ze landelijk uniform worden getoetst. Maar de onderwijstijd voor deze vakken gaat wel ten koste van de tijd die aan vakkennis wordt besteed. Daar zijn onze leden niet blij mee.”

Duidelijke kennisniveaus

De kwalificatiedossiers vormen de basis voor de beroepsgerichte opleidingen. Er staat in wat een leerling allemaal moet kennen en kunnen. Samen met Aequor is Branchevereniging VHG nu bezig om de dossiers aan te passen. “Aequor schrijft, VHG biedt input”, aldus Zijlmans. “Dat doen we op basis van overleg met

onze leden én met de scholen. Al voordat de opdracht van het ministerie kwam, waren we bezig met het aanpassen van de kwalificaties. We willen namelijk veel duidelijker het kennisniveau en de vaardigheden omschrijven. De omschrijvingen zijn nu te ruim en op verschillende manieren te interpreteren. Dat moet specifieker vinden wij als groenbranche. Een voorbeeld: bij het onderwerp ‘bodembodem en bemestingsleer’ staat: ‘de leerling heeft kennis van de bodem, grond- en oppervlaktewater en grondsoorten’. Dat zien wij graag veranderd in:



Jeroen Zijlmans



... Hoe specifieker je de zaken omschrijft, hoe beter het resultaat.

‘De leerling:

- heeft kennis van de bodem, de bodemstructuur, het bodemprofiel, grondbewerking en waterhuishouding
- kan een profielboring maken en interpreteren
- kan een bodemonderzoek lezen en vertalen in toepassingsmaatregelen
- heeft kennis van meststoffen en de verschillende toepassingen
- kent het verschil tussen organische en anorganische meststoffen
- kan een uitslag van het grondlaboratorium omrekenen naar de toepassing in een project’

Ook een plantenkenniskaart moet onderdeel uitmaken van de diploma-eisen.”

Volgens Zijlmans is een kwalificatiedossier te beschouwen als een bestek. “In een bestek moet je de zaken ook niet te breed omschrijven. Als je aangeeft dat de hovenier ‘het terrein moet vullen met beplanting en verharding’, dan is de kans aanwezig dat je een tuin krijgt die je niet wilt. Hoe specifieker je de zaken omschrijft, hoe beter het resultaat.”

Opbouw opleidingen

De verschillende kwalificatiedossiers in de groenbranche worden teruggebracht tot één kwalificatiedossier ‘Natuur en Groene Ruimte’. Voor de opleidingen betekent dit dat er een andere opzet komt. “Het plan is om de opleidingen op te bouwen uit ‘blokken’”, legt Zijlmans uit. Het eerste blok vormt 50 procent van de opleiding en is het basisdeel dat voor alle leerlingen dezelfde inhoud bevat. Daarin zitten ook de algemene vakken. Daarop komt een profieldeel, dat ongeveer 35 procent van de opleiding

uitmaakt. De inhoud van dit profieldeel heeft betrekking op de beroepsrichting. We onderscheiden drie blokken: ‘hovenier’ (eerste blok), ‘groenvoorziening’, ‘loonwerk’, ‘land, water & milieu’ (tweede blok), ‘bos & natuur’ en ‘recreatie’ (derde blok). Daarbovenop komt een keuzeblok van 15 procent. Hier kan de leerling kiezen voor vakken gericht op ‘doorstroom’ (algemene vakken), ‘ondernemen’ of ‘vaktechniek’. Bij dat laatste kun je denken aan dak- en gevelbegroening of interieurbeplanting. De VHG-leden kunnen hun meerwaarde bewijzen bij de ontwikkeling van goede keuzevakken. Ik zie interessante kansen voor onze vakgroepen. We vragen de leden dan ook zeker om feedback.”

Discussie

Aequor wil eind dit jaar klaar zijn met de nieuwe kwalificaties. Volgend schooljaar kunnen de scholen er dan testen mee doen. Voor het zover is, zal er nog de nodige discussie worden gevoerd. “De scholen vinden vaak dat VHG te ver gaat in de gedetailleerde omschrijvingen. Onze zorg is vooral dat we de controle op de inhoud van de opleidingen willen houden, om de kwaliteit van het vak te borgen. Dat betekent ook dat we niet willen dat alle beroepsgerichte keuzevakken op elke school te volgen zijn. Daar willen we samen met de regionale scholen afspraken over maken. Wat mij betreft doen we het liever op een paar scholen goed dan op veel plekken half.” ■

Voorstel opbouw beroepsgerichte opleidingen groenbranche

